

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Cruce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Capvt XXIII. Quartus exponitur Versus. Admirabile etiam describitur
latibulum seu recessus, in quo in nocte ista collocatur anima, & qua
ratione quamuis Dæmoni ad alios sublimiſsimos recessus ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

habebant; præterea explicatum est à me (quaquam longe minus eo quod in rei veritate est) quam ingentia sint bona quæ nox hæc secum adducit animæ, quantaque illorum felicitas sit, qui per eam transeunt: ut si quando contingat eos tantorum laborum horrore difficultateque cōsternari, certa tantorum adeoque excellentium Dei bonorum spe, quæ per eam consequuntur, animum viresque resuscitant. Fortunata præterea fuit animæ fors, exitus iste, ob eam quæ sequenti versu confestim subiungit.

CAPVT XXIII.

Quartum exponitur Versus. Admirabile etiam describitur latibulum seu recessus, in quo in nocte ipsa collocatur anima, & qua ratione quamuis Dæmoni ad alios sublimissimos recessus latibulaque pateat aditus, nequaquam tamen ad istud.

In obscuro & bene celata.

Elata, idem est ac in abscondito vel occulte: atque ita, id quod hoc loco dicit anima, se in obscuro & bene celatam fuisse egressam, nihil aliud est, quam plenius & manifestius maximam quam primo Cantus huius exposuit versu, securitatem, quam mediâ istâ contemplatione obscurâ in via vnionis amoris Dei, ad eam pertinet, explicare.

Cum itaque dicit anima, *In obscuro & bene celata*, perinde est ac si dixisset, quod quoniam præfate modo in obscuro peragebat iter, se dæmoni eiusque technis & insidijs etiam & absconditam petrexisse. Causa porò ob quam anima in contemplationis huius obscuritate ab insidijs dæmonis libera occultaque fuerit est, quia

cōtemplatio infusa qua hic potitur passiuo & arcano modo illi infunditur, absque interiorum videlicet exteriorumque sensuum & appetituum sensitiuæ partis operatione & interuentu. Atque hinc prouenit, ut non ab impedimentis duntaxat, quæ ob naturam & debilitatem suam potentia istâ adferre possunt, abscondita liberaque euadat anima: sed etiam ab ipso dæmone, qui nulla ratione aliquid eorum quæ in anima sunt aut geruntur attingere inuestigare que potest, nisi medijs potentijs istis partis sensitiuæ. Vnde quo communicatio magis fuerit spiritalis, interna & à sensibus remota, eò minus eam dæmon agnoscere & explorare valet. Quæ obrem maximi est momenti ad animæ ipsius securitatem ut interior cum Deo conuersatio taliter fiat, ut ipsimet partis inferioris sensus obscuri ab ea remaneant, vacui, & ieiuni, neque illam assequantur. Primo ad præbendum locum ut communicatio spiritalis copiosior sit, non impediende sensitiuæ partis debilitate, spiritus libertatem. Secundo, quia securius agitur, dæmone nequaquam ad eò interna penetrâte. Et ad hoc propositum spiritaliter loquendo, verba illa Saluatoris intelligere possumus. *Nesciat sinistra tua, quid faciat dextera tua*: quod est, ac si dixisset, id quod in parte dextera agitur, quæ est superior & spiritalis animæ, minime id sinistra sciat, hoc est, taliter id fiat ut inferior animæ tux portio, quæ est pars sensitiua, nequaquam illud assequatur: sed sic hoc secretum, inter spiritum duntaxat & DEVM. Quoniam verum sit non raro euenire, quod cum communicationes istæ spirituales intimæ & admodum arcanae reperiuntur in anima, licet cuiusmodi sint, aut qualiter fiant, dæmon nequeat explorare, ob ingentem

Nulla modo potest dæmon aliquid eorum, quæ in anima sunt aut geruntur cognoscere nisi medijs potentijs sensitiuæ partis.

Matt. 6. 3.

3.
Annis
Cruce

vera
stica

120

*Quæ sit
causa cur
dæmō san-
ctos ora-
tioni va-
cantes, iā
doloribus
corporis iā
terroribus
Eccl. infes-
tet.*

tamen quietem ac silentium quod nonnullæ illarum in sensibus potentisque sensitivæ partis producunt, animadvertere potest illas fieri, animamque aliquo insigni bono potiri. Tunc autem cum videat, non posse se illas in fundo centroque animæ præpedire, facit quantum prævalet, ut partem sensitivam, quæ est illa quam ipse inuadere potest, inquietet & perturbet, iam doloribus, iam horribus terroribusque, ut hac ratione & hoc medio partem superiorem & spirituales animæ inquietet, bonumque illud quo potitur & fruitur præpediat. Verum multoties quando huiusmodi contemplationis communicatio purè spirituum irradiat & transuerberat, vimque suam in eo exercet: nulla dæmonem iuvat astutia industriaque ad illum inquietandum, quin potius recipit tunc anima novum emolumentum & amorem, tutioremque pacem, statim enim ac turbatitiam inimici præsentiam perlentit (res profecto admiratione digna) ipsa quam id ratione fiat, ignorante, intimiora interioris fundi petit ac ingreditur, optimè animadvertendo sentiendoque quod se in quodam collocat refugio, in quo se remotiorè esse & magis inimico absconditam conspicit, hocque modo augeatur illi pax & gaudium, quo dæmon cupiebat illam privare. Tunc autem omnis illa formido exterius illam impetit, hoc ipsa clarissime percipiente, nec mediocriter gaudente, quod se adeo tutam, tranquilla illa pace sponisque suavitate in abscondito frui conspiciat: quam nec mundus neque Dæmon dare possunt, nec auferte. Experiturque ibi anima veritatem dicti illius, quod

Eccl. 3. 7. Sponsa ad hoc propositum in Canticis ait: *En lectulum Salomonis sexaginta fortes ambiunt propter timores nocturnos. Ro-*

*Mirabile
anima la-
tibulum.*

bur autem istud & tranquillitatem sentit, quamvis multoties carnem & ossa exterius torqueri percipiat.

Alijs vicibus quando spiritualis communicatio in sensum redundat, facilius Dæmon spiritum turbare eumque sensu mediantè horribus istis inquietare potest. Quo tempore maximum tormentum & afflictionem causat spiritui, & aliquando plus quam dici possit: cum enim negotium sit inter spiritum & spiritum, intolerabilis est horrorem quem malus bono incutit, animæ inquam, quando ipsius turbatio eam attingit. Quam rem etiam explicat in Canticis sponsa (cum sibi hoc modo evenisse ait, quando ad interiorum recollectionem ut bonis istis frueretur descendere vellet) his verbis. *Descendi in hortum nucum ut viderem palma consallium, & inspicere si florisset vinea: nesciui, anima mea conturbavit me propter quadrigas Aminadab, qui est Dæmon.*

Nonnunquam hæc Dæmonis contraditio evenit, quando Deus dona confert animæ boni Angeli ministerio: hæc enim interdum cognoscit Dæmon, eò quod ut plurimum permittit Deus ut ea aduersarius agnoscat. Primò ut illa quantum poterit impugnet, secundum iustitiæ proportionem, atque ira nequeat conqueri iusque suum violatum asserere dicendo, non dari sibi locum ad impugnandam animam, quemadmodum eum cum lobo fecisse legimus. vnde expedit Deum præbere campum & locum ut quædã æqualitas paritasque inter duos bellatores, Angelum videlicet bonum & malum, quantum ad animam spectat, intercedat ut victoria plura fiat: victrixque & in tentatione fidelis anima, copiosius coronetur. Quo loco animadvertere oportet, hæc esse

esse quam nuper assignauimus causam, ob quam Deus interdum demoni potestatem facit inquierandi tentandique animam in illo gratiarum & fauorum ordine, per quem Deus eam ducit, ut verbi gratia, quando boni Angeli interuentu visionibus veris perfruitur, permittit etiam Deus Angelo malo, ut eiusdem generis possit illas representare falsas, ita ut propter ipsarum apparentiam probabilitatemque quandam, nisi cauta & sagax sit anima, facile decipi possit, quemadmodum multæ hoc modo fuerunt seductæ. Cuius rei figuram habemus in Exodo, ubi legimus vniuersa signa quæ Moyses faciebat à Magis quoque Pharaonis apparenter fuisse patrata. Si enim ipse educebat ranas, etiam ipsi eas educebant: si ille aquam vertebat in sanguinem, ipsi quoque eam vertebant. Nec istud duntaxat corporaliu[m] visionum genus imitatur dæmon, sed etiam communicationes spirituales quæ per Angelum fiunt, si illas cognitione assequi potest, nam quemadmodum Iob de eo dixit. Omne sublime videt. Imitatur ergo ut dixi, & sese communicationibus istis spiritualibus sicut potest intermiscet. Quamquam spirituales istas, cum forma figuraque careant (de ratione siquidem spiritus est illa carere) nequit ipse imitari, & aliarum instar quæ sub aliqua specie vel figura representantur, efformare. Atque ita ut communicationem hæc secundum modum quo anima visitatur impugnet, representat eam horribilibus ipsius spiritus, sicut potest cum aliqua spirituali turbatione & formidine, valde interdum animæ molesta, idque eo ipso momento quo Angelus bonus communicat animæ spirituales contemplationem. Tunc verò potest interdum anima cito sese expedire, antequam præfatus maligni spiritus horror illum possit inua-

dere, & ei imprimi seipsam interius recolligendo, spirituali illâ gratiâ quam ei tunc Angelus bonus confert, ad hoc faciendum adiuta.

Aliquando permittit Deus, ut horror iste & turbatio diutius durent, quæ res maioris est illi afflictionis, omni vitæ huius tormento, remanetque postmodum horrores huius memoria, quæ ad non mediocriter affligendum satis est: vniuersa hæc quæ diximus fiunt in anima nihil ipsa ex parte sua, quantum ad representationes istas, & sentimenta spectat vel admittenda, vel respuenda præstare valente. At sciendum est hoc loco quod quando permittit Deus dæmoni affligere animam spirituali isto horrore, ad eum hoc finem facere, ut illam spirituali ista vigilia, vel ieiunio ad aliquod solenne festum, spiritualemque, quem illi conferre vult fauorem repurget, & disponat, nunquam enim ipse mortificat, nisi ut viuificet, neque humiliat, nisi ut subleuet. Quod paulò post euenire solet: anima enim secundum tenebrosam purgationis quam passa est mensuram, dulci fruitur contemplatione spirituali, ad eò interdum sublimi, ut eam verbis assequi impossibile sit.

Quæ hucusque dicta sunt, de illis fauoribus intelligi debent, quos Deus animæ confert boni Angeli ministerio, qua in re (sicut dictum est) non est ipsa omnino securo, nec ad eò in obscuro, beneque celata incedit, ut aliquid illius non agnoscat & exploret inimicus, sed quando per semetipsum visitat eam Deus, tunc optime dictus versus verificatur: quandoquidem omnimodè in obscuro, & bene inimico celata, spirituales gratias à Deo percipit. Rei huius causa est, quia cum Maiestas sua supremus sit Dominus, substantialiter manet in anima, quo nec Angelus, nec codæmon, ad intelligendum quid in ea

3.
annis
crucevera
sticaNVT
129

agatur, attingere valet, sed neque intimas
arcanaſque communicationes, quæ inter
ipſam & Deū ſibi ſunt agnoſcere: commu-
nicationes enim iſtæ, in quâ tum ipſas per
ſeipſum facit Dominus, omnino diuinæ
ſunt, & ſublimiſſimæ, & veluti quidâ ſub-
ſtantiales vnionis diuinæ inter Deum &
animam attractus: in quorum vno (cū iſte
ſit ſupremus orationis gradus) maius re-
cipit bonum anima, quam in omnibus a-
lijs. Iſti enim ſunt tactus quos ipſa in Can-
ticis poſcebat dicens: *Oſculetur me oſculo o-*

Cant. 1. 1.

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

ſculetur me oſculo o-

*Supremus
orationis
gradus eſt
vnionis
diuinæ in-
ter Deum
& animã
patactus.*

Cant. 8. 1.

ſculetur me oſculo o-
Cum enim res hæc ſit, quæ adeo
coniunctæ cum Deo peragitur, quo ani-
ma cum tot anxietatibus peruenire con-
cupiſcit, plus optat, plurisque facit vni-
cum diuinitatis huius attractum, omni-
bus alijs donis quæ Deus ei confert.
Quam ob cauſam poſtquam plurima ipſi
dona in canticis contuliſſet: quæ ipſa can-
tu ſibi celebrauerat, minime ſe ſatisfa-
ctam ſentiens, diuinos tactus iſtos poſtu-
lando ait: *Quis mihi, det te fratrem meum*
ſugentem vbera matris meæ vt inueniam te fo-
ris, vt deoſculetur te (ore videlicet animæ
meæ) & iam nemo me deſpiciat, neque me
aggredi, impetereque præſumat, ſignifi-
cando verbis iſtis, optare ſe communica-
tionem, quam Deus ſe ſolo facit foris ex-
cluſis, repudiatiſque creaturis vniuerſis:
hoc enim innunt verba illa; vt inueniam
te tota & foris, ſugentem vbera. Quod
tunc ſit, quando iam anima cum ſpiritus
libertate, ſua quietate, & intima bonorum
iſtorum pace fruatur, non impediente il-
lam amplius ſenſitiua parte, neque dæ-
mone illius interuentu, contradicen-
te. Tunc etenim non auderet aggredi
eam, & inquietare dæmon, eò quod hæc
non aſſequeretur, neque ad intelligendos
diuinos iſtos, in animæ ſubſtantia, cum a-
morofa Dei ſubſtantia, tactus poſſet per-
uenire. Immenſum hoc bonum nemo cõ-

ſequitur, niſi per intimam purgationem,
denudationem, ac ſpirituale ab omnibus
creatis rebus latibulum. Et hoc eſt in Ob-
ſcuro, in quo latibulo ſtabilitur & confir-
matur anima, in vnione per amorem cum
Deo. Et propterea rem hanc decantat
ipſa, præfato verſu dicens:

In obſcuro & bene celata.

Quando contingit dictas ſpirituales
gratias fieri animæ ſecretè, hoc eſt, ſolum-
modo in ſpiritu, in nonnullis illarum ſo-
let anima (qua ratione id fiat ignorans)
ſe ipſam ſecundum partem ſuperiorem
ad eò ab inferiori portione elongatam
conſpicere, vt cognoſcat in ſe duas partes
inter ſe tantopere diſtinctas, vt videatur
illi nihil vnâ habere cum alia cõmune, vi-
deturque illi rem otã admodum & ſeparatã
eſſe vnâ ab altera. Et reuera quodãmodo
ita eſt; ſecundum operationem enim, quæ
tunc operatur anima, quæ tota ſpirituale
eſt, nullam cum parte ſenſitiua communi-
cationem habet. Iſto modo tota anima
ſpirituale efficitur, & in iſto vnitiuæ con-
templationis latibulo, paſſiones, appeti-
tusque ſpirituales, in ſublimi gradu extin-
guuntur. Vnde de ſuperiori animæ por-
tione loquendo, vltimum conſeſſum ſub-
iungit Verſum.

CAPVT XXIV.

Cantus ſecundus explanatio abſoluitur.

*Cum iam domus mea eſſet
tranquillata.*

Quod idem eſt ac dicere: cum iam ſu-
perior animæ meæ portio, ſicuti &
inferior, eſſet ſecundum appetitus poten-
tialque ſuas tranquillata & ſedata, ad-
vnionem diuinam amoris diuini egreſſa
ſum,

Cum